

بررسی مقاومت ارقام مختلف خربزه به مگس خربزه و مقایسه عملکرد آنها

عبدالله ملایلابی

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تربت جام و سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران

خربزه در تمام نقاط ایران به فراوانی کاشته می‌شود و یکی از پر درآمدترین میوه‌های جالیزی تابستان است. سطح زیرکشت آن در شهرستان تربت جام ۳۰ هزار هکتار می‌باشد که با متوسط ۱۸ تن عملکرد در هکتار، کشاورزان منطقه کشت آن را با صرفه اقتصادی بالا تلقی می‌نمایند. جهت بررسی ارقام مختلف خربزه از نظر عملکرد و مقاومت به آفت مگس خربزه با هدف جلوگیری از استفاده بی‌رویه سوموم که در دهه اخیر از مشکلات منطقه بوده است، آزمایشی به صورت طرح بلوك‌های کامل تصادفی در مزرعه تحقیقاتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تربت جام به مدت ۲ سال اجرا گردید. در این طرح در سال اول ۱۰ رقم خربزه مناطق مختلف در ۴ تکرار در کرتهاي $5 \times 7/5$ متر به فواصل ردیف $2/5$ و بوته $5/0$ متر انجام شد. پارامترهای مورد مطالعه عبارت بودند از میانگین طول و قطر، درصد آلودگی میوه به مگس خربزه نسبت به میوه‌های سالم و عملکرد ارقام. نتایج آزمایش در تجزیه واریانس نشان داد که بین تمامی تیمارها پارامترهای مورد مطالعه دارای اختلاف معنی دار می‌باشند. میانگین‌ها با آزمون دانکن مقایسه و بیشترین عملکرد مربوط به رقم لاکی و کمترین عملکرد مربوط به رقم اقصود به ترتیب $42/9$ تن و $21/5$ تن در هکتار بوده است.

با توجه به شرایط آزمایش و نتایج حاصله با یک جمع‌بندی کلی به زارعین پیشنهاد می‌گردد که نسبت به کشت ۲ رقم خربزه زودرس خاتونی رخ دارو و دیررس لاکی اقدام نمایند.